

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

„Ne Bach [njem. potok], već Meer [njem. more] trebao se zvati zbog svoga beskrajnog znanja i umijeća; zbog nepresušnog vrela iz kojega je crpio svoje melodije i harmonije.“ - Ludwig van Beethoven

Ovako se o Bachu, čiji rođendan slavimo zajedno s dolaskom proljeća, 21. ožujka, izrazio Beethoven, koji će nakon Bacha predvoditi sljedeću generaciju velikih njemačkih skladatelja. Sam Bach se o svojoj glazbi izrazio puno skromnije: „Ja samo sviram note onako kako su zapisane, a Bog je onaj koji ih pretvara u glazbu.“ Bachova poniznost pred Bogom obilježila je cijeli njegov skladateljski rad te se na krajevima rukopisa njegovih djela često mogu pronaći inicijali S.D.G. – Soli Deo Gloria. Na poziciji *Thomaskantora*, kantora pri Crkvi Svetog Tome u Leipzigu, Bach je proveo posljednjih 27 godina života: njegove dužnosti obuhvaćale su uvježbavanje zborova za misna bogoslužja te skladanje novih djela za crkvene prigode, a s obzirom da su se iste dužnosti prenosile i na druge tri leipziške crkve, jasno je kako je marljivi Bach imao veliku ulogu u glazbenom životu grada. Stoga nije neobično da je veliki dio njegova opusa liturgijske namjene: od preko 240 sačuvanih kantata tek je manji broj svjetovnog karaktera, a *Misa u h-molu*, *Muka po Mateju* i *Muka po Ivanu* smatraju se remek-djelima.

Osim kao renomirani skladatelj, Bach je u svoje vrijeme slovio i kao jedan od ponajboljih orguljaša i čembalista. Vrsno poznavanje glazbene teorije i kontrapunkta, ali i prirodni talent, omogućili su mu da s lakoćom improvizira na instrumentu. Značajan dio Bachova opusa pisan je upravo za instrumente s tipkama. Dvoglasne i troglasne invencije, koje je pisao kao didaktičke primjere za svoje sinove, te dvije zbirke *Dobro ugođeni klavir* i danas služe početnicima na klaviru, stoga ne čudi da učenici naše škole također „uče zanat“ na Bachovim skladbama. Isto tako, Bachova djela za orgulje nezaobilazan su dio repertoara svakog orguljaša.

Upravo ovdje leži Bachova veličina: bez obzira radi li se o jednostavnoj invenciji, *Goldberg varijacijama*, monumentalnim orguljskim skladbama ili velikim vokalno-instrumentalnim djelima, Bach je svako djelo protkao neviđenom genijalnošću i ljepotom glazbenog izraza. Takva glazba, kroz koju je Bach predstavio i mnoge inovacije, usmjerila je i obrazovala generacije skladatelja i glazbenika sve do danas.

DRAGI JOHANN SEBASTIAN BACH, SRETAN TI ROĐENDAN!

Pridružite nam se u slavlju i poslušajte neka od Bachovih djela na sljedećim poveznicama!

*Toccatu i fugu u d-molu*, BWV 565 <https://www.youtube.com/watch?v=Nnuq9PXbywA>

*Suita za violončelo br. 1 u G-duru*, BWV 1007 <https://www.youtube.com/watch?v=mGQLXRTI3Z0>

“Kantata o kavi” *Schweigt stille, plaudert nicht*, BWV 211  
<https://www.youtube.com/watch?v=nifUBDgPhI4>

*Goldberg varijacije*, BWV 988 <https://www.youtube.com/watch?v=aho1yMTkf3w>

*Brandenburški concert br. 3 u G-duru*, BWV 1048  
<https://www.youtube.com/watch?v=pdsyNwUoONO>